

Věc C-330/19

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

23. dubna 2019

Předkládající soud:

Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

19. dubna 2019

Navrhovatel kasačního opravného prostředku:Staatssecretaris van Financiën (státní tajemník pro finance,
Nizozemsko)**Odpůrně v řízení o kasačním opravném prostředku:**

Exter BV

Předmět původního řízení

Při dovozu do Unie bylo zboží (hydrolyzáty) z Thajska propuštěno do režimu aktivního zušlechťovacího styku s podmíněným osvobozením od cla. V době dovozu platilo preferenční sazební opatření, které bylo později pozastaveno. Dovezené zboží nakonec nebylo opět vyvezeno, nýbrž bylo propuštěno do volného oběhu. Belastingdienst (finanční úřad, Nizozemsko) stanovil příslušné clo na základě běžné sazby, jelikož dané preferenční sazební opatření v té době bylo pozastaveno.

Ve věci v původním řízení Staatssecretaris (státní tajemník, Nizozemsko) svým kasačním opravným prostředkem napadá rozsudek soudu druhého stupně, podle kterého měl být celní dluh stanoven na základě podkladů pro vyměrování cel, které by pro dané dovozové zboží platily v okamžiku přijetí příslušného celního prohlášení s návrhem na propuštění tohoto zboží do režimu aktivního zušlechťovacího styku, a clo tedy mělo být sníženo na preferenční sazbu.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Vyvstává otázka, zda příslušná sazba dovozního cla představuje aspekt, na který se vztahuje pojem „podklad pro vyměřování cel“ ve smyslu čl. 121 odst. 1 celního kodexu Společenství (dále jen „CK“). Z uvedeného vyplývá další otázka, zda se při výpočtu dovozního cla musí použít preferenční sazební opatření, které platilo v době, kdy bylo dané zboží propuštěno do režimu aktivního zušlechťovacího styku s podmíněným osvobozením od cla, nebo – jelikož preferenční sazební opatření bylo v době, kdy toto zboží bylo propuštěno do volného oběhu, pozastaveno – běžná sazba. Řízení podle článku 267 SFEU.

Předběžná otázka

Vede článek 121 odst. 1 celního kodexu Společenství k tomu, že preferenční sazební opatření, které bylo na dovážené zboží možno uplatnit v okamžiku jeho propuštění do režimu aktivního zušlechťovacího styku s podmíněným osvobozením od cla, lze stále ještě zohlednit i při stanovení výše celního dluhu, který vzniká při propuštění tohoto zboží v nezměněném, resp. změněném stavu do volného oběhu, je-li toto opatření v okamžiku přijetí celního prohlášení s návrhem na propuštění do volného oběhu pozastaveno?

Uváděná ustanovení

Článek 4 body 9 a 10, čl. 20 odst. 3 písm. c), d) až f) a odst. 4 a 5, článek 67, čl. 79 odst. 2, článek 112, článek 114, čl. 117 písm. c), čl. 121 odst. 1, článek 122, článek 135, článek 144, článek 151, čl. 201 odst. 2 a čl. 214 odst. 1 CK

Nařízení Rady (EHS) č. 1999/85 ze dne 16. července 1985 o režimu aktivního zušlechťovacího styku (*neoficiální překlad*)

Nařízení Rady (ES) č. 732/2008 ze dne 22. července 2008 o uplatňování systému všeobecných celních preferencí pro období od 1. ledna 2009 [do 31. prosince 2011 a o změně nařízení (ES) č. 552/97, č. 1933/2006 a nařízení Komise (ES) č. 1100/2006 a č. 964/2007]

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 978/2012 ze dne 25. října 2012 o uplatňování systému všeobecných celních preferencí a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 732/2008

Nařízení Komise (EU) č. 1006/2011 ze dne 27. září 2011, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 927/2012 ze dne 9. října 2012, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1213/2012 ze dne 17. prosince 2012 o pozastavení celních preferencí pro některé země zvýhodněné v rámci systému GSP ve vztahu k některým třídám systému GSP [podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 978/2012 o uplatňování systému všeobecných celních preferencí]

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1001/2013 ze dne 4. října 2013, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku

Stručný popis skutkového stavu a původního řízení

- 1 Společnost Exter mohla mezi 23. květnem 2012 a 23. květnem 2015 pro bílkovinné hydrolyzáty, surovinu využívanou v potravinářském průmyslu, používat celní režim aktivního zušlechťovacího styku s podmíněným osvobozením od cla. Mezi 12. listopadem 2012 a 17. červnem 2013 v tomto režimu propustila osm zásilek.
- 2 Tyto hydrolyzáty byly při dovozu zařazeny do podpoložky kombinované nomenklatury 2106 90 92, na kterou se v té době vztahovala běžná celní sazba ve výši 12,8 %.
- 3 Až do 31. prosince 2013 se však na hydrolyzáty vztahovalo preferenční opatření, na jehož základě byla celní sazba pro zboží pocházející ze zvýhodněných zemí, mj. z Thajska, snížena na 8,9 %.
- 4 V období od 1. ledna 2014 až do 31. prosince 2016 bylo toto preferenční sazební opatření pozastaveno. V důsledku toho v této době platila běžná sazba ve výši 12,8 %.
- 5 Společnost Exter se po zušlechtění rozhodla část zušlechtěných hydrolyzátů nevyvézt, nýbrž ukončit ohledně nich celní režim aktivního zušlechťovacího styku. Mezi 4. únorem 2014 a 26. srpnem 2014 žalobkyně ohledně tohoto zboží podala celní prohlášení s návrhem na propuštění do volného oběhu a oznámila, že toto zboží pochází z Thajska a že disponuje potřebnými osvědčeními o původu. Požádala finanční úřad, aby při stanovení celního dluhu použil preferenční celní sazbu ve výši 8,9 %, upravenou v nařízení (ES) č. 732/2008. Finanční úřad tento požadavek zamítl, jelikož toto preferenční opatření bylo v době podání příslušných celních prohlášení s návrhem na propuštění zboží do volného oběhu pozastaveno, a použil běžnou sazbu ve výši 12,8 %.
- 6 V rámci odvolání podaného prostřednictvím finančního úřadu soud rozhodl, že výše celního dluhu měla být podle čl. 121 odst. 1 CK stanovena na základě podkladů pro vyměřování cel, které by se na předmětné hydrolyzáty vztahovaly v době přijetí příslušného celního prohlášení s návrhem na propuštění do režimu aktivního zušlechťovacího styku. V souladu s tím soud použitou sazbu snížil na

preferenční sazbu. Staatssecretaris van Financiën (státní tajemník pro finance, Nizozemsko) proti tomuto rozsudku podal kasační opravný prostředek.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 7 Státní tajemník proti rozsudku soudu druhého stupně uvedenému v bodě 6 namítá, že na příslušnou sazbu dovozního cla ve smyslu článku 20 CK se nevztahuje pojem „podklad pro vyměřování cel“ ve smyslu čl. 121 odst. 1 CK. Pokud by v něm celní sazba nebo preferenční sazební opatření přece jen měly být zahrnuty, opominul soud zvláštní podmínky, které podle čl. 20 odst. 4 platí v rámci uplatňování preferenčního sazebního opatření.

Stručné shrnutí odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 8 Společnost Exter ukončila celní režim aktivního zušlechťovacího styku předmětného zboží nikoli jeho opětovným vývozem, nýbrž jeho propuštěním do volného oběhu.
- 9 Podle čl. 79 druhého pododstavce CK režim propuštění do volného oběhu mj. zahrnuje vybrání cla a poplatků dlužných ze zákona. Podle článku 67 CK se při propouštění zboží do celního režimu, do kterého je navrženo v celním prohlášení, použijí předpisy platné ke dni, kdy celní orgány přijaly celní prohlášení.
- 10 Podle čl. 201 odst. 1 a 2 CK celní dluh vzniká okamžikem, kdy celní orgány přijaly celní prohlášení s návrhem na propuštění zboží do volného oběhu. Výše tohoto celního dluhu se podle čl. 214 odst. 1 CK vyměřuje na základě podkladů pro vyměřování cel pro dané zboží v okamžiku, kdy vznikl celní dluh na ně se vztahující.
- 11 To znamená, že při propouštění zušlechtěných výrobků do volného oběhu se dovozní clo stanoví podle předpisů Společenství, které platí v okamžiku přijetí celního prohlášení. Jeden z těchto předpisů Společenství představuje čl. 20 odst. 3 písm. e) CK, z něhož vyplývá příslušná sazba. Znamená to rovněž, že při propouštění zušlechtěných výrobků do volného oběhu lze podle čl. 20 odst. 4 CK na žádost deklaranta namísto dovozních cel upravených v čl. 20 odst. 3 CK použít preferenční sazební opatření, která v tomto okamžiku platí pro přístup na trh Unie [čl. 20 odst. 3 písm. d) až f) CK].
- 12 V člancích 121 a 122 CK jsou stanoveny dva různé podklady pro vyměřování cel v případech, kdy vzniká celní dluh za zboží, které bylo propuštěno do režimu aktivního zušlechťovacího styku.
- 13 Podle čl. 121 odst. 1 CK vznikne-li celní dluh, vyměří se zpravidla na základě podkladů pro vyměřování cel platných pro dovážené zboží v okamžiku přijetí celního prohlášení s návrhem na propuštění tohoto zboží do režimu aktivního

zušlecht'ovacího styku. Toto pravidlo platí bez ohledu na to, zda dovážené zboží bylo v mezidobí opracováno nebo zpracováno.

- 14 Odchylně od článku 121 CK zušlechtěné výrobky podle článku 122 CK na žádost deklaranta podléhají příslušnému dovoznímu clu, přičemž výši celního dluhu lze stanovit na základě jiných kritérií.
- 15 Podle názoru soudu druhého stupně čl. 121 odst. 1 CK stanoví, že je nutno odchylně se od ustanovení uvedených v bodech 9 a 10 v tom smyslu, že pokud v důsledku propuštění do volného oběhu vznikne celní dluh, použije se pro zboží, které bylo propuštěno do režimu aktivního zušlecht'ovacího styku, celní sazba, která se na toto dovozové zboží vztahovala v okamžiku jeho propuštění do posledně uvedeného režimu, v daném případě preferenční sazební opatření.
- 16 Důvod kasačního opravného prostředku, uvedený státním tajemníkem, vyvolává otázku, zda čl. 121 odst. 1 CK vede k tomu, že se při propuštění do volného oběhu na zboží, které bylo nejprve propuštěno do režimu aktivního zušlecht'ovacího styku s podmíněným osvobozením od cla, uplatní preferenční sazební opatření, které mezitím bylo pozastaveno.
- 17 Článek 121 odst. 1 CK by bylo možno vykládat v tom smyslu, že pojem podklad pro vyměřování cel ve smyslu CK zahrnuje rovněž dovozní cla a preferenční sazební opatření uvedená v čl. 20 odst. 3 CK. V nizozemském znění tohoto ustanovení je totiž uvedeno: „percentages en andere heffingsgrondslagen“ [v českém znění: „celní sazby a další podklady pro vyměřování cel běžně uplatňované (...)“].
- 18 Použije-li se tento výklad, vybere se jak za nezměněné dovezené zboží, tak za zušlechtěné výrobky, částka, která by podle zákona byla dlužná, pokud by dovezené zboží bylo ihned propuštěno do volného oběhu. V rámci tohoto výkladu vede článek 121 odst. 1 CK v podstatě ke clu stanovenému na základě částky, ohledně níž bylo na dané dovezené zboží v okamžiku propuštění do režimu aktivního zušlecht'ovacího styku přiznáno osvobození od dovozního cla. Takové osvobození bylo stanoveno v článku 3 a 16 směrnice 69/73/EHS. Důsledkem tohoto pojetí je, že není relevantní, zda dané preferenční sazební opatření bylo v mezidobí pozastaveno nebo ukončeno, ani že v době, ze které se musí vycházet při stanovení celního dluhu, opět platila běžná sazba.
- 19 Lze však mít rovněž za to, že na běžné sazby cla a celní preference se pojem „podklad pro vyměřování cel“ ve smyslu CK, a tedy i ve smyslu čl. 121 odst. 1 CK nevztahuje. Obecně se při stanovení výše cel, poplatků nebo jiných daní dlužných ze zákona pojmově rozlišuje jednak mezi příslušnými sazbami v podobě běžných celních sazeb nebo zvláštních odvodů a případných sazebních opatření (resp. preferenčních sazebních opatření) a jednak mezi podklady pro vyměřování cel, které se používají společně s těmito sazbami a sazebními opatřeními, jako je hodnota zboží a jeho hmotnost nebo množství.

- 20 Při tomto výkladu se částka dlužného dovozního cla (celní dluh) odchylně od článku 214 CK stanoví v souladu s podklady (jako je hodnota, hmotnost nebo množství) vztahujícími se k dováženému zboží v nezměněném stavu, tj. ve stavu, v jakém se příslušné zboží nacházelo v okamžiku přijetí prohlášení s návrhem na propuštění do režimu aktivního zušlechťovacího styku.
- 21 Tento výklad zmírňuje porušení zásady, že se cla vyměřují podle skutkového a právního stavu v okamžiku vzniku celního dluhu.
- 22 V projednávaném případě by to mělo za následek, že společnost Exter pro rok 2014 nemá nárok na uplatnění preferenčního sazebního opatření. V okamžiku, z něhož bylo nutno vycházet při stanovení celního dluhu (okamžik přijetí celního prohlášení s návrhem na propuštění do volného oběhu), totiž bylo preferenční sazební opatření pozastaveno a opět tudíž platila běžná sazba cla.
- 23 Předkládající soud upřednostňuje výklad uvedený v bodě 19. Po harmonizaci zákonných předpisů se na zboží, které vstupuje na celní území a kterému musí být přiděleno celně schválené určení, při propuštění do režimu aktivního zušlechťovacího styku již nevztahuje přístup, že zboží je (s výhradou) osvobozeno od dovozního cla platného v dané době, nýbrž že dojde k (dodatečnému) výběru na základě okamžiku, kdy je toto zboží v souladu s právními předpisy (resp. protiprávně) propuštěno do volného oběhu.
- 24 Dále se zdá, že čl. 121 odst. 2 CK je založen na přístupu, že v okamžiku vzniku celního dluhu podle článku 201 CK musí existovat platné preferenční sazební opatření.
- 25 Preferenční sazební opatření ve formě celních kvót a celních stropů již podle čl. 20 odst. 5 CK nelze použít, pokud je v případě celních kvót dosaženo stanoveného limitu objemu dovozu nebo pokud Komise v případě celních stropů na základě dosažení určitého objemu dovozu ukončí uplatňování tohoto opatření nařízením.
- 26 Je tedy možné, že již neplatí důvod pro zavedení daného pozastavovacího opatření a na základě situace příslušných výrobních odvětvích, která v Unii vyrábějí stejné zboží, již preference při dovozu dotčeného zboží není důvodná.
- 27 Širší uplatňování nižší sazby by se totiž dotklo soutěžního postavení výrobních odvětví v Unii, které vyrábějí stejné zboží, což není slučitelné s úpravou obsaženou v čl. 117 písm. c) CK, podle níž se při uplatňování režimu aktivního zušlechťovacího styku musí vzít v úvahu zásadní zájmy producentů ve Společenství.
- 28 Předkládající soud konečně zastává stanovisko, že důvod kasačního opravného prostředku, který uvedl státní tajemník, správně vychází z toho, že preferenční sazební opatření upravená v čl. 20 odst. 4 CK nelze použít bez dalšího jako běžné celní sazby a další podklady pro vyměřování cel ve smyslu čl. 20 odst. 3 písm. c) CK, nýbrž že deklarant musí požádat o jejich použití.

- 29 Nadto je třeba poukázat na okolnost, že pojem „podklad pro vyměřování cel“ je používán v různých člancích CK, například v člancích 112, 135, 144, 151, 153, 158 a 214. Příslušný výklad tohoto pojmu by tedy mohl mít rovněž důsledky pro uplatňování těchto článků.

PRACOVNÍ DOKUMENT